

RETEN I AARHUS DOM

afsagt den 31. oktober 2022

Sag BS-48546/2020-ARH

Mandatar A for
B
(advokat C)

mod

D
(advokat Kristian Torp Jensen)

Denne afgørelse er truffet af dommer Tine Rud.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 10. december 2020, angår i første række spørgsmålet, om sagsøgte D som arbejdsgiver har pådraget sig erstatningsansvar for sagsøgeren As arbejdsulykke med et skrivebord den 15. juni 2018. Sagen drejer sig i anden række om omfanget af det krav på godtgørelse for svie og smerte, som B har fremsat anledning af ulykken.

B har fremsat følgende påstande:

Principal:

D tilpligtes til A som mandatar for B at betale 78.500 kr. med procesrente af 38.120 kr. fra den 22. april 2019, af 14.042.50 kr. fra den 5. september 2019 og af 26.337,50 kr. fra den 8. december 2019.

Subsidiært:

D tilpligtes til A som mandatar for B at betale 78.500 kr. med procesrente af 57.605 kr. fra den 22. april 2019 og af 20.895 kr. fra den 5. september 2019.

D har fremsat påstand om frifindelse, subsidiært betaling af 18.655 kr. med procesrente fra den 22. april 2019.

Oplysningerne i sagen

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Sagsøgerens ulykke med et skrivebord hos sagsøgte den 15. juni 2018 er anerkendt som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved afgørelse af 13. oktober 2020 fastsat mengraden som følge af ulykke til 10 procent.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af sagsøgeren B, af sagsøgtes partsrepræsentant E, af sagsøgerens vidne F og af sagsøgtes vidne G.

Sagsøgeren B har forklaret, at hun har være ansat i D i 23 år i alt. Hun gennemførte i 2009-2012 en af D udbudt uddannelse som socialformidler.

I juni 2018 var hun ansat i Ds afdeling for sygedagpenge. Den var opdelt i to, og hun ville gerne flyttes til den del af afdelingen, der beskæftigede sig med ledige, og hvor E var afdelingsleder. Hun søgte og fik stillingen og skulle derfor flytte til en anden etage fra den 1. juli 2018. Hun skulle have ferie fra samme tidspunkt, og det blev aftalt, at hun flyttede inden ferien. Hun skulle ikke have andet med sig end sin computer og sine papirer, idet kontoret, hun skulle flytte ind i, allerede var møbleret med bl.a. et skrivebord. Hun flyttede om torsdagen. Om fredagen ville en kollega, F, se det nye kontor. Der var meget indelukket i kontoret, og sagsøgeren ville derfor åbne et vindue. Skrivebordet stod imidlertid sådan, at man ikke kunne nå vindueshaspen, hvorfor hun og F blev enige om at justere lidt på bordet. De tog fat i hver sin side af bordet, men sagsøgeren kunne straks mærke, at de nu stod med bordet i hænderne, fordi bordbenet i hendes side klappede sammen og forsvandt ind under bordet. De kunne ikke holde det, og da bordpladen herefter røg ned på gulvet i den ende, hvor sagsøgeren stod, fulgte sagsøgeren med, idet hun havde sine fingre under bordpladen. De ting, der stod på bordet, fulgte med hende i faldet.

F gik efterfølgende meget op i at finde ud af, hvordan det egentlig kunne ske. Sagsøgeren fik herom at vide, at bordet ikke var sat sammen med den bøjle, der skulle holde det, men med strips.

Sagsøgeren var ikke en del af afdelingens interne flytning i februar 2018. Den flytning, nærværende sag drejer sig om, angik kun hende.

Hun har deltaget i mange interne flytninger, og der udstedes i forbindelse med sådanne en instruks om, hvad man må og ikke må.

Hun mener ikke at have foretaget flytning af et skrivebord i forbindelse med hændelsen, idet hun alene forsøgte at rykke bordet nogle få centimeter.

Følgerne efter ulykken viste sig tydeligere og tydelige efter, at hun kom hjem. Hun fik ondt i hovedet og i øjenbrynet og læben, som begge var flækket. Det venstre øje ville ikke, som hun ville, og hun kunne slet ikke tåle solen. Hun følte desuden ikke, at hun kunne trække vejret. Hun kunne ikke føle sine fortænder, som også havde fået et slag. Hun har gået til rigtigt mange behandlinger, herunder genoptræning af balance m.v., som hun stadig går til. Grunden til, at hun ikke kunne trække vejret, var, at hun havde trykket nogle ribben, hvilket stadig kan give hende problemer. Hun går fortsat til træning og behandling for dette. Hun går også til øjenlæge og skal lave øvelser vedrørende samsyn. Hun var ved tandlæge og få kontrolleret, at der var liv i hendes fortænder. Hun har gået til fysioterapeut med sit knæ. Hun forsøger at leve med hovedpinen. Hun fik briller på grund af sit øje for at aflaste i forhold til hovedpinen, og det hjælper.

Generne har haft stor betydning for, at hun ikke kan det samme, som hun plejer. Hun kan ikke leve det liv, hun havde planlagt. Hun har brug for mange flere pauser og for at trække sig for at samle kræfter.

De arbejdsmæssige konsekvenser har været, at hun ikke kan klare et fuldtidsjob. Hun er i fleksjob på 20 timer ugentligt, men får kun betaling for 17 timer, som er den tid, hun kan være effektiv. Hun kan ikke have mange samtaler på en dag og kan ikke deltage i lange møder, fordi hun så får tryggende hovedpine. Hun må derfor planlægge sine dage nøje og vælge mellem samtaler eller møder, som ikke kan finde sted på samme dag. Hendes fleksjob er i afdelingen for sygedagpenge i D.

Hun er ikke helt klar over, hvilken intern flytning, der var tale om i februar 2018. Hun kan ikke huske det, men hvis der var en intern flytning på det tidspunkt, har hun sikkert været en del af den. De får altid instruktionsmails om, hvad man skal og må, når der er interne flytninger. Det kan være rådhusbetjentene eller et flyttefirma, der flytter møblerne – herunder skrivebordene. Man skal ikke selv flytte møbler. Dette står sikkert i de mails, der rundsendes i for-

bindelse med flytningerne. Skrivebordene er også for tunge til, at man selv kan flytte dem.

Rådhusbetjentene kommer efter en flytning og hjælper inde på kontorerne, f.eks. med at sætte billeder op, hvis man beder om det.

Forespurgt, hvorfor hun ikke bad rådhusbetjentene om at flytte skrivebordet i stedet for selv at gøre det, har sagsøgeren forklaret, at bordet ikke skulle flyttes, men kun skulle rykkes nogle få centimeter, hvorfor hun og F ikke så noget problem i at gøre det selv.

På skrivebordet stod hendes computer med skærm og tastatur og måske nogle krukker med kuglepenne. De overvejede ikke at tage tingene ned fra bordet, inden de begyndte at rykke på det.

Hun så ikke skrivebordet igen. Det var fjernet, da hun kom tilbage. Hun fik dog tilsendt et foto, som en kollega havde taget af skrivebordet, da det lå skævt på gulvet.

Sagsøgtes partsrepræsentant E har forklaret, at han i juni 2018 var afdelingsleder i Ds afdeling for Job og Sundhed, hvor de beskæftigede sig med sygedagpenge og jobafklaring. Sagsøgeren ønskede at skifte til denne afdeling fra sit hidtidige job i D for at kunne arbejde med borgere, der kom fra ledighed.

Sagens bilag B, en intern flyttemail af 19. februar 2018, blev sendt til alle, der var i huset, og dermed også til sagsøgeren. Den angik en større flytning som led i en omlagt struktur. Indholdet af mailen er kendetegnende for, hvordan de håndterede interne flytninger, herunder med hensyn til, at det var rådhusbetjentene, der stod for flytning af de tunge møbler, og de ansatte i øvrigt, som flyttede de lette ting. Rådhusbetjentene skal flytte skrivebordene, uanset om de skal flyttes langt eller kort, herunder inden for samme kontor. Skrivebordene var store, dvs. 180-200 cm lange, og tunge.

Der blev ikke udsendt en instruktionsmail i anledning af en individuel flytning som den, sagsøgeren skulle foretage, men det var samme principper for flytningen, som ved større flytninger. Man skulle således kontakte en rådhusbetjent, hvis møblerne i kontoret ikke stod, som de skulle.

Som medarbejder skal man altid spørge sig selv, hvad lederen ville sige i en given situation, og han ville selvfølgelig have sagt til sagsøgeren – der har dårlig ryg – at hun ikke selv skulle flytte på det skrivebord. Hun skulle i stedet have tømt sit skrivebord og bedt om at få det flyttet.

Han er ret sikker på, at det omhandlede skrivebord havde stået på det kontor, sagsøgeren skulle flytte ind på, siden 2013, hvor et flyttefirma flyttede alle skrivebordene ind i de omhandlede lokaler. Flyttefirmaet stod også for at sætte alle skrivebordene op.

Det pågældende kontor havde været i brug i hele perioden siden 2013, og, så vidt han husker, af en og samme medarbejder.

Han havde ikke hørt om problemer med skrivebordet i perioden fra 2013 til den 15. juni 2018.

Sagsøgeren skulle først starte i afdelingen om mandagen, men flyttede ind om fredagen. Han husker ikke de nærmere aftaler om flytningen. Han var i en anden afdeling, da ulykken skete, men kom til efter hændelsen. Han husker ikke, om lægen var kommet, da han kom ind på kontoret, hvor sagsøgeren sad ved den ene ende af det tippede bord, hvor bordbenet lå klappet sammen inde under bordet. De undersøgte bordet kort efter, enten samme dag eller om mandagen. Bøjlen, der ses på billederne i bilag A, manglede, og der sad i stedet en ståltråd eller strip.

Bøjlen fungerer sådan, at man skubber håndtaget op mod bordet, hvorved bøjlen kommer til at trykke op mod bordet og dermed holder benet fast. Man sætter den fast, når man samler bordet, og den skal aldrig tages ud, når bordet er i brug.

Man kan ikke se bøjlen uden at befinde sig under bordet og kigge op på den.

Der havde ikke – ham bekendt – været problemer med skrivebordene forud for sagsøgerens ulykke. Dette er tilfældet for den periode, hvor han var leder, hvilket var siden 2013.

Han kørte sagsøgeren hjem efter hændelsen, og en kollega kørte hendes bil hjem. Hun blev straks sygemeldt og var fuldtidssygemeldt indtil engang i september 2018. Hun begyndte derefter at arbejde på deltid. Han husker ikke, hvem der tog initiativet til, at hun begyndte at arbejde igen, om det var sagsøgeren, lægen eller ham selv. Det var nok et fælles initiativ. Hun havde reduceret arbejdstid og et reduceret antal borgere at være sagsbehandler for.

Han skiftede afdeling i 2019 og var derefter ikke i samme afdeling som sagsøgeren.

De har aldrig haft grund til at antage, at der var problemer med de opsatte skriveborde, hvorfor der ikke har været ført tilsyn hermed. De har ført tilsyn med ledningerne på og omkring bordene, men ikke selve bordene. Det var først ef-

ter, at sagsøgerens ulykke var sket, at ledelsen tog initiativ til at kontrollere alle skriveborde i afdelingen. Det viste sig da, at der var et bord mere, som manglede en bøjle, og at nogle borde havde ikke ordentligt fastspændte bøjler, ligesom et bord havde en bøjle, der var slebet på, hvilket rystede ham. Det må have været et flyttefirma, der har gjort dette. De sikrede sig ved kontrollen, at alle skriveborde havde korrekt fastspændte ben, og de kasserede dem, hvor det ikke var muligt. De antog, at problemerne var opstået i forbindelse med flytningen i 2013, som blev udført af et eksternt firma, hvis navn han ikke husker. Rådhusbetjentene, der foretog kontrollen, var også ret chokeret over fundet af ben, der ikke var fastspændt, og han tror bestemt ikke, at rådhusbetjentene kunne finde på at sætte et skrivebord op uden at sikre benene.

De har ikke længere denne type skriveborde, men har skiftet dem alle ud.

Forevist bilag 2, intern opdatering på internettet den 9. oktober 2018 om "Arbejdsulykke forårsaget af defekt skrivebord", har afhørte forklaret, at denne opdatering kom ud efter undersøgelsen af årsagen til sagsøgerens ulykke og kontrollen af de øvrige skriveborde.

Der kan efter en flytning erfaringsvist opstå behov for at flytte på skrivebordene inden for de kontorer, medarbejderne er blevet placeret på. Det er rådhusbetjentene, som forestår denne flytning. Han er godt klar over, at der nogle gange også er medarbejdere, som gør det. Han har også selv flyttet på sit skrivebord, men der er tale om et meget lille skrivebord.

Vidnet F har forklaret, at hun er ansat som specialist i H under D.

I juni 2018 kom sagsøgeren op til hende og sagde, at hun havde fået nyt kontor. De gik derhen sammen, og sagsøgeren sagde, om de sammen kunne flytte skrivebordet måske 5 cm, så hun kunne nå vinduet. De stillede sig på hver sin side af bordet, og da de rørte ved det, tippede det i den ende, hvor sagsøgeren stod, så hun fik bordet mod sig og alt det, der stod på bordet, ned i hovedet.

Vidnet oplevede det sådan, at stellet på bordet knækkede i den ene side, men ikke i den andet. Det stod således skråt efter uheldet.

Sagsøgeren satte sig på en stol og tog hovedet i hænderne.

Vidnet så ikke nærmere på bordet, fordi mange kom løbende til, og de koncentrerede sig om sagsøgeren, som blev kørt hjem af afdelingslederen, hvorefter vidnet gik.

Hun husker ikke, om hun havde fået en instruks i februar 2018 om ikke at bære på skriveborde.

Sagsøgeren sendte senere samme dag et foto af en kæmpe bule og et blåt øje.

Hun arbejdede ikke i samme afdeling som sagsøgeren og så hende ikke så meget i perioden efter ulykken.

Vidnet var ikke en del af den flytning, der omtales i bilag B, en flyttemail af 19. februar 2018. Hun kan ikke huske, om hun har modtaget mailen.

Hun har deltaget i mange interne flytning. De skulle selv pakke alt ned med labels på. De bar ikke selv kasser eller møbler. Skriveborde blev ikke flyttet, hvis der stod et passende skrivebord der, hvor man skulle flytte hen. Det var enten rådhusvagterne eller et flyttefirma, der flyttede møblerne.

Hun kan ikke sige, om bordbenet, der forsvandt, faldt ind under bordet eller ud fra bordet.

Hun stod selv på langsiden af bordet, da det væltede.

Bordet skulle kun rykkes en ubetydelighed, og de nåede faktisk ikke at flytte bordet, før det væltede. De overvejede ikke at kontakte en rådhusbetjent for at få bordet rykket, fordi det var så lidt, det skulle rykkes. De overvejede af samme grund heller ikke at rydde skrivebordet, før de rykkede på det.

Sagsøgeren skulle skubbe, og vidnet skulle trække, men det nåede de nærmest ikke, før skrivebordet væltede. De havde begge ved bordet, da det væltede. De prøvede ikke at løfte skrivebordet. Det skulle skubbes hen ad gulvet de få centimer, der var tale om.

Hun husker ikke, om hun talte med en leder i forbindelse med anmeldelsen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. bilag 1, men hun talte med I, som var HR-medarbejder. Hun husker ikke at have fået anmeldelsen til gennemsyn. Hun har sikkert også talt med G, idet de alle tre sad på samme kontor på det omhandlede tidspunkt.

Vidnet G har forklaret, at han er ansat som jobkonsulent i D. I sommeren 2018 var han kontorassistent i ledelsessekretariatet, hvor HR-funktionen ligger. Han delte kontor med F og I.

Han havde forud for sagsøgerens ulykke ikke nogen viden om borde, men var ved en fejl kommet til at fjerne en split på et andet bord og vidste derfor, hvordan fungerede.

Det er ham, der har taget de fotos, der fremgår af bilag A, og som viser bordbenet spændt fast i bordpladen ved brug af en bøjle eller en split, som sidder i spænd og derved fastlåser benet.

Det har ikke været en del af hans job at samle sådanne borde, og han ved ikke, hvem opgaven har påhvilet, idet det er sket før hans tid.

Han overværede ikke selv ulykken, men hørte om den kort efter, at den var sket. F kom ind på deres fælles kontor og fortalte om den. Han mener, at dette var på ulykkesdagen, men er ikke sikker. Han mener ikke, at han selv var nede og se på bordet.

Skadesanmeldelsen blev udfyldt senest et par dage efter. Han mener, at han talte med F om detaljerne og nedskrev disse til brug for anmeldelsen, selvom det ikke er ham, der har underskrevet anmeldelsen. Foreholdt ulykkesbeskrivelsen i skadesanmeldelsen, bilag 1, oplyste vidnet, at han er usikker på, om han har været med til formuleringen af denne.

Han har ikke set det konkrete skrivebord og har således ikke ved selvsyn konstateret, at splitten under bordet manglede.

Han husker ikke, om anmeldelsen blev revurderet.

Han var ikke inde over den efterfølgende gennemgang af alle tilsvarende skriveborde i D. Det skete på ledelsesplan, fordi problemet kunne gøre sig gældende flere steder i D.

Han genkender ikke mailen om den interne flytning i februar 2018, bilag B, men efter adressaterne har han sikkert modtaget den.

Han har deltaget i mange flytninger, og der udsendes forud for sådanne en intern instruks. Hvis man skulle have møbler med til sit nye kontor, blev de flyttet af rådhusbetjentene. Man er ofte selv med til at bestemme, hvor bordet skal stå på det nye kontor. Hvis man ville have placeringen på kontoret ændret, var det meldt ud, at man skulle kontakte rådhusbetjentene. Dette har altid været proceduren for at undgå løfteskader.

Der var ikke ham bekendt periodisk kontrol af skrivebordene forud for 2018.

Man kunne ikke se splitten, der holdt bordbenet fast, medmindre man befandt sig inde under bordet eller bøjede sig dybt og vidste, hvad man kiggede efter.

Parternes synspunkter

B har i sit påstandsdokument anført:

"ANBRINGENDER

Det gøres overordnet gældende, at der er grundlag for at pålægge **D** et ansvar, da **D** har handlet culpøst, også efter en almindelig culpa standard. **D** har ikke tilsikret, at deres arbejdsplads var indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, da anerkendte normer og standarder for tilrettelæggelse heraf er tilsidesat jf. arbejdsmiljølovens §§ 15, 16 og 42.

Finder retten ikke, at der kan gøres et ansvar gældende for arbejdsgiver direkte, gøres det gældende, at arbejdsgiver er ansvarlig, jf. danske lov 3-19-2 og dermed for sine medarbejderes culpøse handlinger.

Endelig gøres det gældende, at **B** opfylder betingelserne i erstatningsansvarslovens § 3, hvorfor hun skal tilkendes fuld svie og smerte som opgjort.

Nærmere herom nedenfor.

KARAKTERISTIK AF ANSVARSGRUNDLAGET

I ansvarssager mod arbejdsgiver vurderes ansvarsgrundlaget ud fra culpanormen, hvorefter;

"en person der er erstatningsansvarlig for den skade han forvolder ved en retsstridig handling eller undladelse der kan tilregnes personen som forsætlig eller uagtsom.

Det objektive krav om retsstridig handling kan nok mere præcist beskrives som et krav om, at der hos skadevolder skal være begået fejl, som har øget risikoen for, at en skade kan indtræde

Det subjektive krav om forsæt eller uagtsomhed ses i praksis primært vurderet ud fra, hvorvidt den pågældende handlemåde eller undladelse afviger fra et anerkendt eller sædvanligt adfærdsmønster, der bl.a. kan være fastlagt ved lov, sædvane eller retspraksis

Haug og Schwartz (Ansvar for arbejdsskader- det fysiske og psykiske arbejdsmiljø) s. 27 midt.

Efter retspraksis er der endvidere righoldige eksempler på, at culpavurderingen i ansvarssager mod arbejdsgiver undergives en skærpet vurdering af domstolene grænsende til et objektivi ansvar. Det hænger sammen med, at arbejdsgiver har en særlig omsorgspligt overfor sine medarbejdere, jf. de arbejdsmiljøretlige regler. Haug og Schwartz skri-

ver herom, på side 26 i 2. udgave af "Ansvar for arbejdsskader – det fysiske og psykiske arbejdsmiljø":

"Den kontraktretlige forbindelse mellem skadevolder og skadelidte i arbejdsskadesager gør det nærliggende at forsøge at hente inspiration i kontraktsretten, når ansvaret skal karakteriseres. Kontraktsanalogi anvendes begrebsmæssigt i de situationer hvor der er tale om ansvar i pligtforhold, der er baseret på en særlig omsorgspligt. I Disse tilfælde kan der ske en påvirkning af ansvarsvurderingen ud fra synspunkter som er karakteristiske for kontraktsansvaret. Forskellige forhold såsom garantier, tilsikringer og andre lignende obligationsretlige elementer vil ofte indebære, at kontraktsansvaret er noget strengere end det almindelige culpaansvar uden for kontrakt".

Ansvarssager der som nærværende sag vedrører en ulykke, der indtræder som følge af mangelfuldt standardinventar, er undergivet en skærpet culpavurdering. Det skal ses i lyset af, at standardinventar anvendes på daglig basis, hvorfor det er særlig vigtigt, at det er sikkert. Det er B, som skal løfte beviset for, at der er handlet culpøst / ansvarspådragende.

Culpa vurdering - arbejdsgivers ansvar

Nedenstående culpavurdering frembringes til støtte for det overordnede anbringende om Ds ansvar.

Retsstridig handling

For så vidt angår standardinventar, som denne sag vedrører, er culpa-bedømmelsen skærpet jf. ovenfor under "karakteristik af ansvarsgrundlaget for arbejdsgiver". Culpabedømmelsen skal bl.a. ses i lyset af arbejdsmiljølovens § 42, som foreskriver, at arbejdsgiver har ansvaret for, at arbejdspladsen er indrettet sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Hertil kommer Arbejdstilsynets vejledning A.1.14 vedrørende planlægning af faste arbejdssteders indretning, som konkretiserer dette nærmere. Af vejledningen fremgår bl.a.:

" Planlægning generelt

Heri ligger, at det allerede ved planlægningen, så vidt det er muligt, skal sikres

- at lovgivningens detailkrav til de bygningsmæssige konstruktioner, materialevalg, installationer o.l. samt til indretningen af arbejdsrum, færdselsveje og -arealer, velfærdsforanstaltninger mv. opfyldes, og
- at der i øvrigt er taget hensyn til alle forhold af betydning for, at arbejdet som helhed på virksomheden kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Dette hensyn skal indgå i den måde, bygninger med tilhørende arealer, arbejdsrum, bedriftsindretninger, installationer mv. dimensioneres, indrettes og placeres på."

I henhold til Ds forpligtelser efter arbejdsmiljølovens § 15, 38 og 42 samt Arbejdstilsynets vejledning A.1.14 er det Bs klare vurdering, at D, ved en række tiltag,

kunne og burde have forhindret skaden. Allerede ved planlægningen af arbejdsstedets indretning burde D

- 1) have sikret, at bordet ikke var mangelfuldt eller usikkert ved modtagelse
- 2) have sikret, at bordet blev samlet korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt

Og senere burde D;

- 3) ved evt. interne flytninger / gensamling af bordet have sikret, at det var samlet korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt og
- 4) ved periodisk gennemgang have sikret, at bordet var sikkerhedsmæssigt forsvarligt

Der er ikke fremlagt dokumentation for, at dette er sket, og det er åbenbart, at sådanne tiltag ville have nedbragt faren for uheld, og det bestrides dermed, at uheldet var uundgåeligt.

Da det således er godtgjort, at der er mange muligheder, hvorpå D kunne have nedbragt faren for uheld, er det åbenbart, at Ds undladelse af at foretage nogen af disse tiltag har øget risikoen for uheld. Da undladelsen er i strid med Ds forpligtelser i henhold til Arbejdstilsynets vejledning A.1.14, og deres mere brede forpligtelse til at indrette arbejdsstedet sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, jf. arbejdsmiljølovens §§ 15, 38 og 42, er undladelsen desuden retsstridig.

Tilregnelser

Ds tilsidesættelse af deres arbejdsmiljøretlige forpligtelser kan tilregnes dem som uagtsom, da D øjensynligt ikke har været opmærksomme på deres forpligtelser efter nævnte lovgrundlag. I modsat fald må det lægges til grund, at D på et tidligere tidspunkt ville have opdaget – og rettet - defekten ved bordet.

Årsagssammenhæng mellem bordets defekt og personskaden

D gør gældende, at der ikke kan peges på en sikker årsagssammenhæng mellem Bs personskade og bordets defekt. Dette for at så tvivl om, hvorvidt B kan løfte sit bevis for årsagssammenhæng. Dette bestrides.

Nærmere herom nedenfor

Det fremgår af bilag 2, s. 1, at D har undersøgt deres borde nærmere i forlængelse af ulykken, og D ved deres undersøgelse har fundet, at B er kommet galt af-sted som følge af bordets defekt / en manglende metalbøjle. Det fremgår ligeledes af bilag 2, s. 1, at der i den forbindelse er fundet en lang række fejl ved flere af Ds borde. Det er konstateret, at

mange af bordene mangler relevante komponenter, ligesom det er konstateret, at mange af bordene er samlet forkeret. Det er således et generelt problem hos D, at de arbejdsborde, som er stillet til rådighed, ikke er sikre, og det er dermed også sandsynligt, at netop det bord, som B og hendes kollega håndterede, var usikkert og defekt. Hertil kommer billeddokumentation af bordet som viser, at det mangler en bøjle (bilag 2).

Det fremgår desuden, af anmeldelsen (bilag 1) af 19. oktober 2018, at det er det defekte bord, der forårsagede personskaden. D har selv udfærdiget denne, ligesom det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 30. december 2019 vedrørende anerkendelse (bilag 7, s. 2). Det skal i den forbindelse fremhæves, D er klagepart iff. anerkendelsen. Var D uenige heri, er det forventeligt, at anmeldelsen var formuleret anderledes, ligesom det er forventeligt, at D var gået i rette med formuleringen i anerkendelsesafgørelsen.

På ovenstående baggrund er det således godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem Bs personskade og det defekte bord.

Afsluttende – arbejdsgivers ansvar

På ovenstående baggrund gøres det sammenfattende gældende, at D, også efter en almindelig culpavurdering, har handlet culpøst ved at tilsidesætte sin forpligtigelse til at indrette arbejdspladsen sundheds- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt, jf. Arbejdstilsynets vejledning A.1.14. og arbejdsmiljølovens § 15, 38 og 42. D havde righoldige muligheder for at indrette arbejdspladsen / bordene mere sikkert, men har undladt dette ved uagtsomhed. Hertil kommer, at der er en klar årsagssammenhæng mellem defekten i bordet og den indtrådte personskade.

Da der således er handlet culpøst samt påvist en klar årsagssammenhæng mellem defekten i bordet og personskaden, er D ansvarlige for ulykken den 15. juni 2018 og Bs påstand skal tages til følge.

Danske lov 3-19-2 (arbejdsgivers ansvar for medarbejderes culpøse handlinger)

Måtte Retten finde frem til, at der ikke kan pålægges et arbejdsgiveransvar som følge af arbejdsgivers adfærd, gøres det gældende, at D er ansvarlige efter Danske Lov 3-19-2. Denne bestemmelse medfører, at en arbejdsgiver også hæfter for sin medarbejders culpøse adfærd. I denne sag er der tale om en ukendt medarbejder ved D, eller en leverandør til D, som har samlet bordet forkeret. I begge tilfælde hæfter D.

En række forhold skal dog være opfyldt, førend at en arbejdsgiver er ansvarlig for sin medarbejders handlinger. Nærmere herom nedenfor.

Erstatningsbetingelser

Der skal være tale om et ansættelsesforhold, og skaden skal være opstået i forbindelse med ansættelsen, ligesom den pågældende handling ikke må være abnorm. Endelig skal handlingen være culpøs.

Det forekommer betænkeligt at lægge til grund, at der er tale om en person under arbejdsgivers kontrol eller direkte ansættelse, og at skaden sker i forbindelse med arbejdet. At handlingen ikke er abnorm forekommer tillige åbenbart.

I denne sag er det derfor alene den sidste betingelse, der giver anledning til vurdering. I det følgende godtgøres det, at en ukendt medarbejder eller installatør har handlet culpøst.

Retsstridig handling

Det synes ligetil at konstatere, at bordet, som forårsagede skaden, har været usikkert - enten fordi det manglede en bøjle, var samlet uhenigtsmæssigt eller af andre årsager. Denne fejl skal tilskrives den medarbejder, som er ansvarlig for senest at have samlet bordet. Det synes også ligetil at konstatere, at den usikre samling har medført en øget fare for, at bordet medførte uheld / personskade.

Seneste medarbejder, som har haft ansvaret for at samle bordet, skulle således have gjort dette sikkerhedsmæssigt forsvarligt / korrekt. Undladelse heraf udgør en culpøs handling, hvorfor arbejdsgiver også er ansvarlig efter danske lov 3-19-2.

Tilregnelser

Det er åbenbart at konstatere, at medarbejderens handling er uagtsom, idet forkert samling mv. næppe kan skyldes forsæt.

Afsluttende (arbejdsgivers ansvar for sine medarbejders culpøse handling)

På ovenstående baggrund gøres det sammenfattende gældende, at en ukendt medarbejder eller montør, som senest har håndteret bordet, har handlet culpøst. Hertil kommer, jf. ovenfor, at der er en klar årsagssammenhæng mellem defekten i bordet og den indtrådte personskade.

Derfor ifalder D også et ansvar, såfremt retten måtte finde, at der ikke er grundlag for at idømme et almindeligt arbejdsgiveransvar.

Krav på svie og smerte

Det gøres gældende, at der er grundlag for at opgøre et krav på fuld svie og smerte svarende til 78.500 kr. (2019 takst) efter erstatningsansvarslovens § 3 og navnlig § 3, 2. pkt., hvorefter der i særlige tilfælde ydes godtgørelse for svie og smerte, selv om skadelidte ikke er syg.

Erstatningsansvarslovens § 3 har følgende ordlyd:

”§ 3 Godtgørelse for svie og smerte udgør 130 kr. for hver dag, den skadelidte er syg. Der kan i særlige tilfælde ydes godtgørelse for svie og smerte, selv om skadelidte ikke er syg. Godtgørelsen kan ikke overstige 50.000 kr.”

Det følger endvidere af bemærkningerne til 2. pkt. i bestemmelsen:

”Ifølge motiverne tænkes bl.a. på tilfælde, hvor skaden midlertidigt medfører fysiske gener eller indskrænkninger i de normale legemsfunktioner, uden at skadelidte kan siges at være syg.”

Bs sygeforløb kan beskrives som nedenstående:

- fuldtidssygemeldt fra 15. juni 2018 – 13. september 2018. (91 dage af 205 kr. = 38.120 kr.)
- deltidssygemeldt fra 14. september 2018 til og med den 30. april 2020 (495 dage af 102,5 kr. = 50.737,50 kr.)
- B tildeles fastholdelses fleksjob fra d. 1. maj 2020 på 20 timer

Afsluttende

Krav på fuld svie og smerte, jf. erstatningsansvarslovens § 3, pkt. 2.

B har således været sygemeldt i ganske betydeligt omfang, inden hun endeligt overgår til et fleksjob den 1. maj 2020. Hertil kommer et samlet behandlingsforløb, der pågik indtil og efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf afgørelse vedrørende det varige mén d. 30. december 2019 (bilag 7). B behandles fortsat. Det fremgår endvidere af de nævnte afgørelser, at B havde / har daglige funktionsindskrænkninger svarende til forholdsvis omfattende kognitive gener, herunder også syns- og smertegener i knæet i et omfang, der angiveligt er arbejdshindrende, og har medført fuld- og deltidssygemelding. Det fremgår navnlig af speciallægens vurdering.

Henset til det nedsatte funktionsniveau, det langstrakte behandlingsforløb samt Bs sygemeldingsperiode er der grundlag for at fastsætte et krav på svie og smerte, svarende til lovens maksimum, alene med henvisning til erstatningsansvarslovens § 3, 2. pkt.

D skal derfor erstatte det fulde krav på svie og smerte svarende til det anførte i påstanden.

Egen skyld

D har gjort gældende, at der er udvist egen skyld i sagen. Det bestrides, da der ikke er forhold, som kan godtgøre en nedsættelse af det dokumenterede krav.

Følgende fremgår vedrørende egen skyld, af ”ansvar for arbejdsskader – det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, 3. udg. 2021. Haug og Schwartz” s. 393:

”Det er ofte ikke tilstrækkeligt for nedsættelse eller bortfald af arbejdsgiverens ansvar, at der blot kan statuere skyld hos den skadelidte. Det

må kræves, at det står den ansatte klart, at dennes handling indebærer et oplagt moment af uforsvarlighed. Almindelig ubetænksomhed eller et øjeblikks uopmærksomhed fører ikke uden videre til en konstatering af egen skyld. Se fx FED2017.122V:"

At B justerede sit skrivebord med sin kollega, er en ganske almindelig handling. Der er intet odiøst eller ualmindeligt heri. Hertil kommer, at B knapt nok var begyndt justeringen, førend at bordet kollapsede. At arbejdsgiver har en instruks om, at en kontorbetjent skal tilkaldes al den stund, at der er et bord, der reelt skal flyttes i forbindelse med en reel flytning, er irrelevant for nærværende situation, der alene omhandler en justering af bordet.

Hertil kommer, at der efter praksis lægges betydelig vægt på grovheden af skadevolder / arbejdsgivers tilsidesættelse af sine forpligtelser efter arbejdsmiljøloven, jf. bl.a. U1974.422Ø. I nærværende sag har D, ved undersøgelse af hændelsen, fundet, at der på den pågældende arbejdsplads er massive problemer med borddefekter, og der er således tale om en klar tilsidesættelse af Ds forpligtelser efter arbejdsmiljøloven, hvilket understøtter, at der ikke er grundlag for nedsættelse eller bortfald af erstatningen.

Afsluttende

Sammenfattende gøres det således gældende, at der ikke er påvist egen skyld i denne sag."

D har i sit påstandsdokument anført:

" Anbringender

Twisten handler om, hvorvidt D som arbejdsgiver er ansvarlig for den skade B pådrog sig den 15. juni 2018.

I anden række vedrører sagen spørgsmålet om Bs krav på godtgørelse for svie og smerte, herunder for en periode, hvor B ikke var (fuldt) syg.

Ansvarsgrundlaget

Det bestrides, at D, eller nogen for hvem D er ansvarlig, ved ansvarspådragende fejl eller undladelser har forvoldt den skade, som tilstødte B den 15. juni 2018.

Det nærmere hændelsesforløb er uklart, og bevisrisikoen herfor påhviler B.

B har ikke alene ved de i sagen fremlagte bilag bevist, at det omtvistede bord var defekt.

Det bestrides subsidært, at D er erstatningsansvarlig for en eventuel "defekt" ved bordet.

Som anført i skriftvekslingen skete hændelsen umiddelbart efter en intern flytning.

D har kommunikeret klare instrukser til alle medarbejdere i forhold til, hvordan en intern flytning skal håndteres. Proceduren for flytningen, som alle medarbejdere var bekendt med, var at flytning af møbler fra et sted til et andet på samme kontorskulle udføres af rådhusbetjente (Bilag B).

Hertil kommer, at D i forbindelse med alle nyansættelser indskærper over for ansatte, at flytning af møbler foretages af betjentene efter bestilling (Bilag C).

Det er Ds opfattelse, at den umiddelbare årsag til skaden er, at sagsøger ganske i strid med disse instrukser forsøgte at flytte bordet.

Det bestrides, at D har haft anledning og derfor pligt til at føre sikkerhedstilsyn med det pågældende bord. Et skrivebord må betragtes som et arbejdsredskab, der efter sin art ikke kræver periodisk sikkerhedstilsyn.

D har på intet tidspunkt forud for skaden konstateret eller haft grund til at mistænke problemer med bordet.

Godtgørelse for svie og smerte

I forhold til det opgjorte krav bestrides det, at der er hjemmel til at opgøre "halv svie og smerte".

Godtgørelse for svie og smerte betales så længe skadelidte er syg. Der blev med vedtagelsen af den nugældende erstatningsansvarslovs § 3 gjort op med tidligere regler, der skelnede mellem sengeliggende (hel) og oppegående (delvis) sygemelding.

Det bestrides, at B har dokumenteret, at hun har været syg i et omfang, der kan begrunde et krav på godtgørelse for svie og smerte med mere end kr. 38.120,00, svarende til sygemeldingen beskrevet i stævningen (15. juni 2018 til den 13. september 2018.)"

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Retten lægger efter en samlet vurdering af de til sagen fremkomne oplysninger til grund, at den arbejdsulykke, B var udsat for den 15. juni 2018 under sin ansættelse hos D, var forårsaget af en defekt

ved skrivebordet i det kontor, hun var i færd med at flytte ind i, idet den metalbøjle, der skulle holde bordbenene fast, manglede i den ene side, hvilket medførte, at bordbenet i denne side reelt sad løst og vippede ind under bordet, da B med en kollegas hjælp forsøgte at rykke bordet nogle få centimeter. Retten har herved bl.a. lagt vægt på Ds egen forståelse af årsagen til ulykken, som den er fremgået af bl.a. en intern meddelelse af 9. oktober 2018, jf. sagens bilag 2.

Sagsøgeren har ikke ved sin bevisførelse belyst eller søgt at belyse, hvem der havde placeret og monteret det omhandlede skrivebord, og der er herefter ikke grundlag for at tilsidesætte sagsøgte partsrepræsentant Es forklaring om, at skrivebordet må antages at have stået i det pågældende kontor siden 2013, hvor et eksternt flyttefirma flyttede alle skrivebordene ind i de omhandlede lokaler og ligeledes stod for at sætte alle skrivebordene op.

Der er efter den stedfundne bevisførelse heller ikke grundlag for at tilsidesætte de fra sagsøgte side fremkomne oplysninger om, at man ikke forud for sagsøgerens ulykke var bekendt med mangler ved skrivebordene, men at ulykken gav sagsøgte anledning til en gennemgang og sikring af alle borde.

Retten finder det under disse omstændigheder ikke bevist af sagsøgeren, at sagsøgte har handlet culpøst, hverken i forbindelse med arbejdspladsens indretning eller som følge af manglende tilsyn m.v. Det bemærkes herved, at antagelsen af en professionel tredjemand til at flytte og installere kontorinventar må anses som en sædvanlig og forsvarlig fremgangsmåde for etablering af en kontorarbejdsplads, og at et skrivebord ikke har karakter af en genstand, der i almindelighed skal føres løbende eller periodiske tilsyn med af sikkerhedsmæssige grunde. Det bemærkes tillige, at manglen ved skrivebordet ikke var umiddelbart synlig, hvorfor det heller ikke på dette grundlag kan bebrejdes sagsøgte, at manglen ikke var konstateret og udbedret forud for, at en ulykke fandt sted.

Sagsøgte får derfor medhold i sin påstand om frifindelse.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 40.000 kr. Beløbet er inklusive moms, idet D ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

D frifindes.

A som mandatar for B skal inden 14 dage betale sagsomkostninger til D med 40.000 kr. Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejledning

Retten har afsagt dom i sagen.

Hvis du er utilfreds med afgørelsen, kan du som udgangspunkt anke (klage over) dommen til landsretten. Hvis du kun er utilfreds med dommens afgørelse om sagsomkostninger, kan du kære (klage over) denne del af afgørelsen til landsretten.

Ikke alle afgørelser kan ankes eller kæres

Du kan kun anke dommen, hvis forskellen mellem byrettens dom og det resultat, du ønsker at opnå i landsretten, er over 20.000 kr. Hvis forskellen er mindre, skal du have tilladelse fra Procesbevillingsnævnet for at anke.

Landsretten kan afvise at behandle en ankesag, hvis landsretten vurderer, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald i landsretten.

Du kan kun kære afgørelser om sagsomkostninger, hvis omkostningsbeløbet er fastsat til mere end 20.000 kr., eller hvis retten har bestemt, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger, og du kræver, at modparten skal betale mere end 20.000 kr. I andre situationer kan du kun kære omkostningsafgørelsen, hvis du får tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Frister for at anke og kære

Fristen for at anke er **4 uger** fra dommens dato. Hvis du ikke kan anke uden en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden **4 uger**.

Fristen for at kære omkostningsafgørelsen er **2 uger** fra dommens dato. Hvis du ikke kan kære afgørelsen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden **2 uger**.

Sådan gør du, hvis du vil anke eller kære

Du kan anke dommen på minretssag.dk ved at trykke på knappen "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen. Hvis du vil kære omkostningsafgørelsen, skal du vælge "Kære" og følge vejledningen.

Hvis du søger om tilladelse til anke eller kære hos Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Du kan ikke indlevere

ansøgningen på [minretssag.dk](https://www.minretssag.dk).

Du kan læse mere på [domstol.dk](https://www.domstol.dk)

